

יהדות באהבה

נכון לעכשיו

למה רגשו גויים ולאומים יהגו ריק

מלחמת העולם הראשונה המוזכרת בתורה היא מלחמת ארבעת המלכים בחמישה, בימי אמרפל הוא נמרוד (רש"י בראשית יד, א). במלחמה זו בין שתי קואליציות של מלכים רשעים, היתה התוצאה בשלב ראשון שארבעת המלכים ניצחו את חמושת המלכים. אבל בשלב הסופי אברהם אבינו ניצח את המנצחים ככתוב "וַיִּחַלֵּק עֲלֵיהֶם לְלִיָּהּ הוּא וְעַבְדּוֹ וַיִּבְּסוּ וַיִּרְדְּפֵם עַד חֹבֶה אֲשֶׁר מִשְׁמָאל לְדִמְשֶׁק" (בראשית יד, טו). בעקבות ניצחונו של אברהם אבינו, המלכים והמנהיגים של דורו חלקו לו כבוד גדול ככתוב: "וַיֵּצֵא מֶלֶךְ סֹדֶם לִקְרָאתוֹ אַחֲרֵי שֹׁבוֹ מִהַכּוֹת אֶת כְּדָרְלֶעָמֹר וְאֶת הַמֶּלְכִּים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶל עֶמְקֵי שְׁוֵה הוּא עֶמְקֵי הַמֶּלֶךְ" (יד, יז) - "עמק שהושוו שם כל האומות והמליכו את אברהם עליהם לנשיא אלהים ולקצין!" (רש"י שם).

נכון לעכשיו, מעשה אבות סימן לבנים!

אחרי למעלה משלושת אלפים שנה עם ישראל, בניו של אברהם אבינו ע"ה, קם לתחייה בארץ ישראל. תחיית ישראל היא בדור של מלחמות כדברי חז"ל "בשביעית - מלחמות, במוצאי שביעית - בן דוד בא" (סנהדרין צז, א). מלחמת העולם הראשונה וגם השנייה, במאה שעברה, קשורות ישירות ובעקיפין לתחיית האומה והקמת המדינה, וכך גם המלחמות שלנו, ממלחמת השחרור וכל המלחמות על אחיזתנו בארץ-ישראל ובירושלים. לפי דברי הנביאים (זכריה יד, יחזקאל לח-לט) שיא המלחמות תהיה מלחמת גוג ומגוג של אומות העולם שכוונתן לכבוש את ירושלים חלילה ולמחוק את מדינת ישראל ח"ו. ואמנם אנו עדים היום לקולות מסוג זה באירן ובעולם המוסלמי בגלוי, ובעולם הנוצרי בסתר. על דברים אלו אמר דוד המלך (תהילים ב): "לָמָּה רָגַשׁוּ גוֹיִם וְלֹאֲמַיִם יִהְיֶה רִיק, יִתְנַצְּבוּ מֶלֶכִי אֶרֶץ וְרוֹזְנִים נֹסְדוּ יַחַד עַל ד' וְעַל מְשִׁיחוֹ" וכיוון על מלחמת גוג ומגוג (עיי' רש"י).

אבל התוצאה של המלחמה הזאת תהיה ניצחון מוחץ על כל אלו השואפים לכבוש את ירושלים ולנשלנו מארצנו כפי שאומר דוד בהמשך: "תִּרְעַם בְּשֹׁבֵט פָּרֹזַל כְּכָלִי יוֹצֵר תִּנְפָצִים" כשם שאברהם אבינו ניצח את ארבעת המלכים. ומתוך נצחונם של ישראל יתגדל ויתקדש שמייה רבה ככתוב "וְהִתְגַּדַּלְתִּי וְהִתְקַדְשִׁיתִי וְנִדְעָתִי לְעֵינֵי גוֹיִם רַבִּים וַיִּדְעוּ כִּי אֲנִי ד'." (יחזקאל לח, כג).

מהמצפה לישועה השלמה

למשפחת יאיר הי"ו הננו משתתפים באבלכם הכבד על פטירתו של אבי המשפחה

הרב המקובל ח"ר יחזקאל יאיר זצ"ל

שהיה מגבאי מכון מאיר עשרות שנים. מתלמידיו המובהקים של מרן הרב מרדכי אליהו והרב יצחק כדורי. זצוק"ל האזכרה של השלושים תערך ביום ראשון י"א במר חשוון בבית הכנסת היכל יעקב תפילת מנחה בשעה 18.45 ולאחריה דרשות הרבנים. בנחת ציון תנוחמו. דב ביגון ובית מכון מאיר

הבטחות הזרע והארץ לאברהם אבינו

2

הרב אורן טרבלסי

אמונה גדולה הרב דוד לנדאו

על שלושה אבות העולם עומד

3

הרב יורם אליהו

אל הארץ אשר אראך

הרב אשר בוחבט

הקדמות לאמונה

לעילוי מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל

נתן קוטלר

תניחו רגע

הרב ליאור לביא

4

את מי דנים בשמים

הרב נסים ויטנברג

נוכחות הדדית במידת

הרחמים בנישואין

6

אסתר אברהמי

מזמור לאשה // שיר

"מה אישה
לאיש"

הציבור מוזמן ליום עיון

לחיזוק התא המשפחתי

שיתקיים במכון מאיר בבית המדרש הישן

ביום ראשון י"א במרחשון

בחסות משפחת ונגרובסקי לע"נ האם שרה ע"ה.

בנוסף השיעורים ישודרו
בשידור ישיר בזום
(מספר פגישה 5551115455)
וביוטיוב (ערוץ מאיר ביוטיוב)

14:15 הרב ערן ישועה

15:15 הרב יואב מלכה

16:10 הרב איתן שנדרופי

16:40 הרב חגי לונדין

17:30 מנחה

17:45 משה אליאס לעילוי נשמת יהודה בן עזיזה ז"ל

18:45 הרב אוהד תירוש

19:35 ערבית

19:50 הרב מיכאל אבולעפיה

2:020 הרב מנחם בורשטיין מכון פועה

21:00 הרב מאיר טויבר

// עזרת נשים פתוחה

מכון פועה
מרכז למחשבה יהודית

הגיליון מוקדש לעילוי נשמת

יהודה בן עזיזה ז"ל

תנצב"ה

לתרומות 02-6461328, באתר meirtv.com (מאובטן), בבנק הדואר ח-נ-3 16179-4 או בבנק המזרחי בנק 20 סניף 539 חשבון 128018

לפרסומים בעלון ובאתר: 026461302 - ההכנסות קודש למכון מאיר | תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד

המז"ל: מכון מאיר טל' 02-6511906 02-6514820 פקס 02-6514820 אתר הבית meirtv.com דוא"ל torah@meirtv.com

עיצוב גרפי: תהילה ברנשטיין הפצה: מקור ראשון 0528908518 | העלון מופץ ב-50,000 עותקים

הדלקת נרות	מוצאי שבת
י-י 17:31	י-י 18:42
ת"א 17:49	ת"א 18:44
חיפה 17:40	חיפה 18:42

הבטחות הזרע והארץ לאברהם אבינו

את תהליך ההתנתקות מאליעזר מופיעה ההבטחה הכפולה בפעם השלישית. בהבטחה זו הדימוי לזרעו של אברהם עולה קומה והם נמשלים לכוכבים. וכן ההבטחה על הארץ מרחיבה את גבולותיה לגבולות עשרה עממים. "לזרעך נתתי את הארץ הזאת מנהר מצרים עד נהר פרת".

ההבטחה האחרונה על הזרע והארץ ניתנה ביחד עם הציווי על המילה. ברית המילה משלימה את הצורה הישראלית בגוף ובנפש. לכן היא זו שמביאה לקשר חדש עם הארץ. "ונתתי לך ולזרעך אחריו את ארץ מגוריו את כל ארץ כנען לאחוזת עולם והייתי להם לא-לוהים". כשנשלמת הצורה הישראלית יכול ה' להבטיח שהחיבור של זרעו של אברהם בארץ ישראל יביא לידי גילוי מלכותו עליהם. "והייתי להם לא-לוהים".

אברהם הלך כל חייו והתעלה מניסיון לניסיון וממדרגה למדרגה. אחד המישורים בהם מתגלה עלייתו של אברהם הוא בירור הצורה הישראלית והקשר לארץ ישראל. **ככל שאברהם הלך ונפרד מאומות העולם ובנה את הצורה הישראלית, כך הקשר שלו עם ארץ ישראל הלך והעמיק. ומעשה אבות סימן לבנים. גם בדור הגאולה שחוזר ונוחל את הארץ, הקשר עם הארץ ילך ויפרח ככל שהנאמנות לזהות הישראלית תלך ותגדל.**

1. יב,י.
2. יב,א.
3. רש"י יא,כח.
4. טו,ג.

אם אברהם צודק במלחמתו בעבודה זרה או שהאמת נמצאת אצל נמרוד. "זהו יושב ואומר בלבו אם אברם נוצח אני משלו ואם נמרוד נוצח אני משלו. וכשניצל אברם אמרו לו להרן משל מי אתה אמר להם הרן משל אברם אני, השליכוהו לכבשן האש ונשרף"¹. להרן יש אפוא נקודה שאמנם אינה שלמה אך מחברת אותו במידה מסוימת לאברהם. לוט בנו של הרן ממשיך את דרכו ונמשך אחרי אברהם בהליכתו לארץ ישראל. על אף נקודה טובה זו שבלוט, אברהם צריך להיפרד ממנו בשביל לברר את זרעו ולהעמיק את הקשר עם ארץ ישראל. דמות נוספת מופיעה בפרשה אשר קרובה לאברהם יותר אפילו מלוט. בן טיפוחיו של אברהם שגדל על משנתו החינוכית הוא **אליעזר** עבדו. אליעזר הוא מהנפשות שאברהם עשה. תיקן ועיצב את אישיותם מחדש על ידי לימוד וחינוך. אליעזר היה תלמיד מובהק של אברהם, שנאמן למשנתו ולדרך חייו, והיה דולה מתורתו של רבו ומשקה לאחרים. אולם גם מאליעזר צריך אברהם להתנתק. לאחר מלחמת ארבעת המלכים מתפלל אברהם לה' שלא אליעזר יהיה זה שימשיך את דרכו: "ויאמר אברם הן לי לא נתת זרע והנה בן ביתי יורש אותי". הנצי"ב² מסביר שאברהם לא הטיל ספק בהבטחת ה' הקודמת שיהיה לו זרע. חששו היה שכיוון שהוא כבר מבוגר הוא לא יצליח לחנך כראוי את הילד שיוולד לו, ואליעזר יהיה זה שימשיך את דרכו של אברהם בעולם. הקב"ה מרגיעו "לא יירשך זה כי אם אשר יצא ממעיך הוא יירשך". כלומר, אברהם יצליח להטביע בבנו את חותמו, והוא שירש אותו ויהיה ממשיך דרכו בעולם ולא אליעזר. לאחר שאברהם עובר

לאחר שאברהם אבינו מגיע לארץ ישראל נגלה אליו ה' ואומר לו "לזרעך אתן את הארץ הזאת". בהבטחה כפולה זו מבטיח ה' לאברהם גם את ארץ ישראל וגם שיהיה לו זרע, כפי שמסביר רש"י³ שאברהם בנה מזבח "על בשורת הזרע ועל בשורת ארץ ישראל". הבטחה כפולה זו אינה נגמרת כאן אלא חוזרת על עצמה לאורך הפרשה עוד פעמים מספר. **זה דבר פלא שלכאורה הבטחה אחת על הזרע והארץ מספיקה, ומה ראתה התורה לחזור עליה פעמים נוספות?**

בתחילת הפרשה ה' מצווה את אברהם ללכת "אל הארץ אשר אראך". אך בפועל לקח זמן רב מאז הגיע אברהם לארץ עד שהראה לו אותה ה'. אור החיים הקדוש⁴ עומד על כך ומסביר שה' ציווה לאברהם ללכת ממולדתו ומבית אביו ורק לאחר מכן יראה לו את הארץ. אך אברהם לא התנתק לגמרי מבית אביו אלא לקח עמו את לוט (או שלוט הצטרף בעצמו ואברהם לא דחה אותו). החיבור של לוט לאברהם עיכב את הבטחת ה' להראות לו את הארץ. לאחר שלוט נפרד ממנו, הבטחת ה' על הארץ ועל הזרע עולה קומה. אברהם גם רואה את כל הארץ וגם עושה בה חזקה "קום והתהלך בארץ לאורכה ולרוחבה". וכמו כן בהבטחת הזרע יש תוספת ברכה של ריבוי - "ושמתי את זרעך כעפר הארץ".

עולה מכאן עיקרון יסודי ששופך אור על יתר ההבטחות. אברהם עובר תהליך של התבררות ובניית הזהות העצמית הישראלית. **וככל שהתהליך מתקדם כך מתגברת ברכת זרעו של אברהם, וכן מתעמק הקשר של אברהם לארץ ישראל.**

לוט מבטא כוח שנמצא באומות העולם שקרוב למעלתו של אברהם. להרן אביו של לוט היה ספק

ממשנת הרצי"ה הרב דוד לנדא

וקליפות חיצוניות, אך דעת אמיתית בגדולות אינה דעת חיצונית אלא דעת פנימית רוחנית נשמית, ויותר מזה: חיונית. במילים אחרות: יחס. זה המובן של "ואתם הדבקים בד' אלקיכם חיים כולכם היום". זו נפקא מינה יסודית מן הקצה אל הקצה. דבקות היא יחס של חיוניות, יחס של שייכות, יחס של מציאות. זו החכמה הגדולה, האמונה הגדולה, ההכרה הגדולה ותפיסת האמיתיות הגדולה. באותה מידה שמואר אור השייכות הנשמית, מתגלה יחס הדדי של נועם, "ואתם הדבקים בד' אלקיכם", אתם דבקים וריכונו של עולם דבק אתנו, "פארו עלי ופארי עליו"⁸.

1. נדרים דף ל"ב ע"א.
2. דברים ד' ז-ח.
3. דברים ד' ז.
4. דברי הימים א' כ"ח טו.
5. בראשית ב' ז.
6. איוב כ"ח כ"ח.
7. "אנעים זמירות".
8. ע"פ שיחות הרצי"א אורות התחיה א' עמ' 41-38.

אמונה גדולה

עם ישראל הוא עם סגולה, עם אלוקי מיסוד. אברהם אבינו הכיר את בוראו¹. בהמשך הופיעו תורה ונביאים, ותורה שבעל פה. כל זה גילוי וביטוי של ההופעה של העם, של "ראעשך לגוי גדול", של "גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו", "גוי גדול אשר לו חוקים ומשפטים צדיקים ככל התורה הזאת"², גוי של נבואה והשראת השכינה, "ואתם הדבקים בד' אלקיכם"³.

כתוב: "דע את אלוקי אביך ועבדהו"⁴ - אמונה שלמה. אמונה היא דעת גדולה, הכרה גדולה, מיסוד אברהם אבינו שהכיר את בוראו. הכרה, בינה - אלו ביטויים שונים לאותו עניין: דעת אלוקים. ביצירת האדם כתוב: "ויפח באפיו נשמת חיים"⁵, ושם יש רש"י ידוע שמבאר: הנפש החיה של האדם היא נפש חיה שיש בה דעת. ברש"י הביטוי הוא "דעת", וברמב"ם הביטוי הוא "שכל". שכל והכרה הם אותו הדבר. אברהם אבינו הכיר את בוראו. החכמה והבינה והדעת היותר גדולה, היא דעת אלוקים, בינת אלוקים. מילים

על שלושה אבות העולם עומד

פרנסה, הוא מוצא בשדהו מאה שערים, בגרר ועוד. **יעקב אבינו - גמילות חסדים.** אומר הנצי"ב **"יעקב הצטיין בגמילות חסדים למעלה מטבע האדם, כמו באופן שמר על צאן לבן"**, ואף הצטיין במידת השלום, במיוחד כמו שרואים בפרשת ויצא השלום ולעשות לגימה לקרב לבנו. ולכן ה' התנהג עמו בהשגחה של שלום עם לבן, ועוד למעלה מהטבע.

על-פי זה מבאר הנצי"ב את דברי חז"ל שאברהם קרא להר הבית - **הר**, יצחק קראו - **שדה**, ויעקב קרא לו - **בית**. אברהם ראה משם את השגחת ה' עליו במלחמה ולכן המשיך את המקום להר שהוא מקום שמתאים לנצח במלחמה, יצחק ראה משם את שפע הפרנסה ולכן קראו בשם שדה, ויעקב קרא לו בית כי הבית גורם שלום לדברים בו יחדיו.

בהרחב דבר שם מתרץ הנצי"ב שאלה שנשאלה בראשונים מדוע לא מוזכר בתורה הנס הנפלא של הצלת אברהם מכבשן האש? אלא שנס זה אירע לאברהם עוד קודם שהתחיל ללמוד תורה, ולכן זה לא היה כמו שאר הנסים שכוח תורתו הגן עליו, אלא זה היה מחסד ה' עליו שניצל מעל הטבע. שלושה יסודות אלו הטביעו האבות באומה ומכוח זה יכול כל אדם ליכות להיות מהעוסקים בתורה, בעבודה שהיא תפילה, ובגמילות חסדים ולהיות ממקימי העולם.

שהסביר בפרשת נח והבאנו זאת במאמרנו הקודם. זהו אדם שהוא גם טוב לשמים וגם טוב לבריות והוא צדיק גמור שנקרא בתורה צדיק תמים, ועליו אמרו חז"ל שהוא צדיק וטוב לו. אומר הנצי"ב, וכל אדם לפי איך שהוא מתהלך לפני ה' כך השגחת ה' חופפת עליו באחד משלושה יסודות אלו של תורה עבודה וגמ"ח.

מוסיף הנצי"ב ומבאר שאף על פי שהאבות שלושם עסקו בשלושת עמודי ההשגחה האלו, בכל זאת כל אחד הצטיין ביסוד אחד.

אברהם אבינו - תורה. שהרי אמרו חז"ל (ע"ז ח) שאלפיים שנות תורה מתחילות מאז היה אברהם בן 52 שכן נולד בשנת 1948 לבריאת העולם. אם כן, בהיותו בן 52 הוא מתחיל להפיץ תורה בחרן, **"שהוא היה הראשון שהחל להיות עמל בשקידת התורה, שהיה בכל לילה יושב והוגה ומעיין עד שהיו כליותיו נובעות תורה"**. ואמרו חז"ל שקיים אברהם את כל התורה כולה, לכן אומר הנצי"ב שכל הצלחותיו והנסים והישועות שהיו לו באו מכוח התורה, כך הצילו ה' במלחמה מכוח חרבה של תורה באופן נסי וכן בכל מהלכי חייו.

יצחק אבינו - עבודה. יצחק אבינו תפס את כוח התפילה היה עוסק תמיד בתפילה שהיא במקום הקורבנות, (כאשר רבקה מגיעה היא רואה אותו מרחוק שיצא לשוח בשדה ואמרו חז"ל שראתה אותו מתפלל בדבקות עצומה ועל כן נבהלה מפניו). ולכן כל הסיפורים בתורה עליו הם בענייני

הנצי"ב בפירושו לפרשתנו (יב, יז) מבאר כלל יסודי בהבנת דרכם של שלושת האבות בעבודת ה'. וכך הוא כותב **"אומר לך כלל תבין אותו בכל הפרשיות הבאות בספר ישר של אברהם יצחק ויעקב, שבא ללמדנו כוח על שלושה עמודי ההשגחה הפרטית, תורה עבודה וגמילות חסדים"**, וכל אחד מיסודות אלו הוא סגולה להשגחה מאת ה' בעניין מסוים וכל אב חקק באומה אחד מיסודות אלו. **תורה** - נקראת חרב על פי הפסוק בתהילים 'חגור חרבך על ירך' והגמרא בשבת אומרת שמדובר בדברי תורה. לומדים מכך **"שהתורה באה להיות כלי מלחמה לנושאים נגד כל הצרות כמו החרב"**, הן במלחמה ממש, הן במלחמת היצר או להגנה מפני מחלות וייסורים, לכן התורה נקראת משמרת, **"משום שהתורה משמרת מכל רע"**.

עבודה - שהיא תפילה, מכוחה זוכה האדם לפרנסה וכלכלה טובה. עניין זה ביאר הנצי"ב בפרשת בראשית (ב, ח) בפסוק "וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ" - **"ששיח משמעו תפילה קבועה המכונה גם עבודה שבלב"**. מראשית הבריאה קבע הקב"ה שפרנסתו של האדם תלויה בהשגחה עליונה שמתעוררת מכוח העבודה, שזה או הקורבנות במקום שהיה ראוי לכך, או על ידי התפילה בכל מקום, כך שפרנסתו של האדם תלויה בעיקר בעבודה, שהיא או קורבנות או תפילה.

גמילות חסדים - מבאר הנצי"ב שמידה זו היא אהבת שלום ויחס טוב ונכון אל הבריות, כפי

הרב אשר בוחבוס

אל הארץ אשר אראך

בְּטֶמְאַכֶּם אֹתָהּ כְּאֶשֶׁר קָאָה אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר לְפָנֶיכֶם¹. ומכאן, ברגע שאדם נכנס לארץ ישראל יש חידוש גדול בעבודתו והרי הוא כקטן שנוגד² להשיג השגה חדשה שכל ימי הגלות לא יכול להשיג, והוא מחדש את חייו. כך שנות חייו של אברהם היו מאה שבעים וחמש, כשיצא מחרן היה בן שבעים וחמש³, ומכניסתו לארץ - מאה, וזה 'לך לך' גימטריא מאה. בארץ ישראל תתחיל הספירה, שכאן תנועת החיים היא 'לך' שתוכל לגלות את הצפון בעצמך, אשר אראך את 'הקץ המגולה'⁴, שהנגלה בארץ ישראל יש בתוכו קץ נסתר.

הארץ לדרגת חי ואדם. לא כן ארץ ישראל שבה הדבר שונה, "ארץ אוכלת יושביה". היא מעלה ומרוממת את האדם הנמצא בה⁵ "אוריא דארץ ישראל מחכים", ומכאן "החכמה תחיה בעליה", היא מחיה את האדם

החי בה ומכפרת על מעשיו "זכפר אדמתו עמו"⁶.

כשעם ישראל ייכנס בפעם הראשונה כעם לארץ ישראל, כלב ילך למערת המכפלה שבה מתגלה הראייה הכפולה שצריך להשיג בארץ, כדי לא ליפול בחטא המרגלים בראיה אחת. אלא יש בית נגלה ועליה נסתרת, שפה

השמים והארץ נושקים והטובה בה היא כפולה "טובה הארץ מאד מאד"⁷. ולאדמות ארץ הצבי יש תכונות השונות מכל מקום אחר בעולם. לאדמה יש שבת, שנת שמיטה, 'ושבתה הארץ שבת לה', וכן יש לה מערכת עיכול באשר היא עצמה אינה יכולה להכיל עוברי עבירה, בין ישראל ובין גויים, "וְלֹא־תִקְיָא הָאָרֶץ אֶתְכֶם

ארץ ישראל אינה כשאר הארצות. יש בה עולם הנגלה, הגלוי לעין, ועולם הנסתר שחבוי בתוכה⁸.

בעולם הנגלה אפשר לראות ארץ אשר 'לא תחסר כל בה'. מצד אחד הר, בקעה, הרים מושלגים ומצד

שני מדבריות, אגם ונחלים. מצרי השבר הסורי אפריקאי המושכים ציפורים מכל העולם, וכן קצת מכל נופי העולם.

העולם הפנימי הנחבא ביסוד ההנהגה של ארץ ישראל הוא עולם הנבואה. יונה הנביא בורח ועולה על ספינה תרשישה לעזוב את ארץ ישראל כי בחוץ לארץ אי אפשר לקבל נבואה, דיבור אלוהי⁹.

אלא יש דיבור דרך עולם הטבע, הים סוער והדג בולעו אבל אין קשר של דיבור ישיר, ניב נבואה. כמו שבתורה יש אותיות הנראות ויש גויל המקיף את האותיות שהוא גדול לאין ערוך מהאותיות עצמן¹⁰. היחס בין אדם לארצו הוא כדרך הטבעית שהאדם מגדל גידולים בארצו ולאחר מכן אוכלם ומעלה את

1. זוהר כרך א (בראשית) פרשת לך דף עז עמוד א
2. רש"י יונה פרק א פסוק ג
3. הרב חרל"פ מי מרום ו' ארץ ישראל שבחזון והנגלית לעין.
4. ליקוטי מוהר"ן תורה קכט
5. תלמוד בבלי מסכת כתובות דף קיא עמוד א
6. במדבר (פרשת שלח) פרק יד פסוק ז
7. ויקרא (פרשת אחרי מות) פרק יח פסוק כח
8. מי מרום ו' עמ' רמג' ארץ ישראל וחוץ לארץ.
9. הדר זקנים בראשית (פרשת לך לך) פרק יב פסוק א
10. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צח עמוד א

תניחו רגע

מדי כמה זמן, עולה בציונות הדתית הדיון העונתי על מצב החילון ועזיבת הדת. יש הזועקים ומתריעים על השבר הנורא, ומגבים את דבריהם בסטטיסטיקות, ויש המרגיעים ומעודדים ומגבים גם את דבריהם בסטטיסטיקות. לפני כמה שנים נטלתי חלק בפורום חינוכי שעסק בדיוק בנושא החשוב והטעון הזה. במסגרתו, הגיע להרצות בפנינו רב חשוב בעל ניסיון רב שנים ברבנות, בחינוך ובהנהגת קהילה. לדבריו, הבעיה המרכזית של הדור הצעיר היא שאין כיום חזון משמעותי וסוחף. ובהעדר חזון כזה - אין מוטיבציה פנימית להתמסר לעולם הדתי התובעני כאשר מסביב פיתויים קורצים מכל עבר ופינה. וכדברי החכם באדם: "בְּאֵין חֲזוֹן יִפְרָע עָם". אז סיפר לנו על נעוריו לפני כארבעים שנה. באותם ימים, כך אמר, כל הארץ געשה ורעשה סביב העליות הגדולות ליישובי יהודה ושומרון לאחר מלחמת ששת הימים ויום הכיפורים. "הרגשנו חלק ממהפכה". בנוסף, באותם ימים, מעטים הלכו ליישובות וכל מי שהלך היה חדור מוטיבציה ורוח מהפכנית. כיום, כולם הולכים מכוח האינרציה ולא מתוך תחושת שליחות ומסירות. דבריו הזכירו לי את קינתו של המשורר על ימי קום המדינה: "היה להם בשביל מה לקום בבוקר כי לנו ארץ זו". האם נגזר על הדור שלנו להתרפק על סיפורי הגבורה של הדורות הקודמים?

לא אֶלֶף אֶלֶף בְּיוֹמֵינוּ

פרופ' ולוול גרין היה ביולוג מאוניברסיטת מיניסוטה שלימים עלה לארץ ושימש כפרופ' באוניברסיטת בן גוריון. בשנות השישים, הוזמן על ידי נאס"א לחקור את השפעותיו של המסע בחלל על בני האדם. בעקבות קשר שקיים עם שליח חב"ד במיניאפוליס, נרקמו בין גרין לבין הרבי מליובאוויטש קשרי מכתבים וכך התקרב אט אט לעולמה של היהדות. על אף התקרבותו, הביע הסתייגות וספקנות בנוגע להתנגשות התורה עם המדע. לדוגמא, בשאלת הבריאה מול האבולוציה. כשקרא גרין מכתב ארוך של הרבי בו התייחס לתאוריית האבולוציה כתאוריה בלבד, רצופת סתירות ונעדרת יסודות איתנים - נדהם מהתשובה. באותם ימים תאוריית האבולוציה היתה מקובלת

ורוצה לומר, כמו שאברהם - מפני שהיה אוהב כמו שהעיד הכתוב 'אברהם אוהב' וזה בעוצם השגתו - קרא בני האדם להאמין בשם מרוב אהבתו, כן אתה אוהב אותו עד שתקרא אליו בני האדם".

את הדברים אני כותב לעילוי נשמתו של ידידיה פוגל ז"ל, אחד הנספים באסון מירון, שיום הולדתו יחול בשבוע הבא ב"ז מרחשוון. ידידיה הקדיש מזמנו ומרצו באהבה להניח תפילין ולחבר יהודים נוספים למעגל הקשר והאהבה בינינו לבין הבורא יתברך. משפחתו היקרה יצאה לרגל יום הולדתו במבצע ארצי לעודד עוד המבקשים לצעוד בעקבותיו ולחבר יהודים נוספים לקשרי האהבה הנצחיים שלנו. להפיץ, לחבר ולהתחבר למצוות התפילין. אנו וסביבתנו. ואולי, כאברהם אבינו בשעתו, גם אנו נזכה לקרוא בשם ה' אל עולם, להניח לרגע בצד את כל הוויכוחים, ולהאזין אותו על הבריות. משימת דורנו.

לקבלת דבר תורה יומי בשביל הנשמה מאת ליאור לביא נא לשלוח וואטסאפ למספר 0508529987

על המדע כמעט באופן מוחלט. גרין כתב לרבי מכתב רצוף דברי ביקורת חריפים על טיעוניו בעניין. בסוף מכתבו יעץ לרבי שמוטב לו לעסוק בתחום מומחיותו - התורה, ולהשאיר את המדע למדענים. הרבי לא ענה דבר על השאלות שהעלה גרין בסוגיית האבולוציה. הפרופסור הניח שהרבי עמד על טעותו והודה שבענייני 'עובדות אמפיריות' על התורה להסכים עם החשיבה המדעית העכשווית. עם זאת, גרין המשיך בצעדי התקרבותו ליהדות ודיווח לרבי על כל צעד שלו ושל משפחתו בהתקדמותו: שמירת שבת, טהרת המשפחה וכדו'. הרבי השיב במילות עידוד וברכה, ובאחת הפעמים גם שלח במתנה זוג תפילין, וגרין החל להניחן מדי יום ביומו. לאחר שנה וחצי, בני הזוג שלחו מכתב לרבי ובו עדכנו שהחליטו לשלוח את ילדיהם לבית ספר דתי, הרבי השיב תשובה חמה ומעודדת במיוחד. בסוף המכתב הוסיף התייחסות רחבה ביחס לנושא הבריאה והאבולוציה. את מכתבו סיכם הרבי במילים הבאות: "אתה תוהה בוודא, מדוע המתנתי זמן רב כל כך כדי להשיב להערותיך בעניין הזה. אולם תפקידי בחיים אינו לנצח בוויכוחים. משימתי היא לקרב יהודים אל תורה ומצוותיה" (על פי "סודו של הרבי" עמ' 189-190).

לשילוח ברוך

הסיפור הזה על הרבי האיר לי נקודה חשובה מאוד שלפעמים נוטים לשכוח. הקשר שלנו לה' יתברך איננו עניין של ידע אינטלקטואלי שעלינו להוכיח בטיעונים וויכוחים. זוהי אהבה. קשר עמוק ופנימי. וכאשר אוהבים, רוצים לגרום גם לאחרים לאהוב. וכפי שכתב הרמב"ם בספר המצוות על מצוות אהבת ה' (מצוות עשה ג): "...וכבר בארנו שזאת המצוה גם כן כוללת שנהיה קוראים לבני האדם כולם לעבודתו יתעלה ולהאמין בו. וזה שאתה כשתאהב איש אחד, תספר בשבחיו ותרבה בהם ותקרא בני האדם לאהוב אותו. וזה על דרך משל. כן כשתאהב אותו יתעלה באמת כאשר הגיע לך מהשגת אמתתו, אתה קורא בלי ספק הסכלים והפתיים לדעת ידיעת האמת אשר ידעתו. ולשון ספרי: "ואהבת את ה', אהבתו על הבריות כאברהם אביך, שנאמר 'ואת הנפש אשר עשו בחרן'.

הרב נסים ויטנברג

רמב"ן לחיים

הגויים ועוד להעניש אותם על כך? על כך אומר הרמב"ם (הלכות תשובה ו, ה) "וכן המצריים כל אחד ואחד מאותן המצריים והמקרים לישראל, אילו לא רצה להרע להם הרשות בידו, שלא גזר על איש ידוע אלא הודיעו שסוף זרעו עתיד להשתעבד..." כלומר הקב"ה לא אמר לכל המשך המאמר בעמוד 5

וְאֶחָדֵיהֶן יֵצְאוּ בְּרֶכֶשׁ גָּדוֹל רש"י (שם) אומר שהקב"ה עתיד להעניש את המלכויות על ששעבדו את ישראל. שואל הרמב"ן שם, מדוע יש להעניש את הגויים על מה שהקב"ה רוצה להעניש את ישראל? הרי לכאורה אין זה הוגן... אם יש לקב"ה עסק עם ישראל שישאיר את זה ביניהם, למה להכניס את

את מי דנים בשמים

בפרשת לך לך אנחנו קוראים על ברית בין הבתרים שכרת הקב"ה עם אברהם אבינו שם הוא אומר לו (בראשית טו יג) "וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יְדֹעַ תֵּדַע כִּי גֵר יִהְיֶה זְרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וַעֲבָדוּם וְעָנָו אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה". עם ישראל הולך לרדת לגלות מצרים ולעבוד בפרך. אבל אז, בפסוק הבא, אומר הקב"ה (שם יד) וְגַם אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנִי

חלק ב' הקדמה ל'ביע אומר': דרכי הלימוד ומדיניות הלכתית לעילוי מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל

סדרת 'הקדמות לאמונה' נתן קוטלר

כח דהיתרא עדיף

ונשכר לדפוק על דלתות ספריהם הקדושים, כי הם רבותינו המראים לנו דרך הישר בנתיבות ההוראה, ותשועה ברוב יועץ".
הרב עובדיה מביא את דברי רבי יוסף חיים מבגדד שכתב ביקורת כלפי אלו שאין דרכם ללמוד בספרי האחרונים והם לומדים בעיקר את ספרי הראשונים ופוסקים כך את ההלכה. הוא כתב שדרך זו מנוגדת לכלל שהתורה אינה נקנית אלא בחבורה. שהרי אפילו רב מובהק וחכם גדול צריך ללמוד מה כתבו האחרונים כפי שמצינו שנהג רבי יוחנן שהיה מצפה לקושיות תלמידיו שעל ידי כך רווחא שמעתתא טפי (ב"מ פד). "ובדרך זה נוהגין חכמי הספרדים בתשובות ופסקים שלהם, לתור ולדרוש מכל הספרים ראשונים ואחרונים ואחרונים ככל אשר תשיג ידם, כדי לברר ההלכה בתשובותיהם, ועליהם נאמר יפוצו מעינותיך חוצה" (שו"ת רב פעלים בפתחיה). הרב עובדיה כותב על דברי רבי יוסף חיים מבגדד "שפתים ישק משיב דברים נכוחים".

כח דהיתרא והלימוד בספרי האחרונים

במקום אחר הרב עובדיה כותב "לדעתי חלק חשוב ממדת ה'כח דהיתרא' נובע מגישה של חיפוש מדוקדק בספרי הפוסקים ראשונים ואחרונים עד לאחרונים האחרונים". הוא כותב שפוסק שנוהג ללמוד בספרי האחרונים יוכל לאחוז במידת ה'כח דהיתרא' כי הוא יוכל לקבל על עצמו את האחריות להקל כאשר רואה שיש אחרונים רבים שגם מקילים בנושא זה. אך כאשר הפוסק רק נוהג לעיין בשולחן ערוך ונושאי כליו הוא אומר לעצמו "והרי כמה פוסקים אוסרים וכיצד אצא כנגדם להתיר מה שאסרו?" וכל זאת מבלי לדעת שעדיין לא מיצה את הדין עד תומו (משנתו של ה'ישא ברכה'). הרב עובדיה כותב על מעלת הלימוד בספרי האחרונים "זוהי דרכם של רוב ככל חכמי הספרדים לשקוד על דלתות ספרי האחרונים, וע"כ רוחא שמעתתא [=הסוגיה מתבחרת], ומסקי שמעתתא אליבא דהלכתא [=סוגיית לימודו מתבחרת לו עד שעולה ממנה המסקנה לפי ההלכה], גם בכח דהיתרא [=גם בכח של פסיקה להיתר]" (שם).

לתגובות ולקבלת המאמר המלא:
gemarabemunah@gmail.com

לפני למעלה מ-12 שנה במסגרת קורס רבנים צבאיים, זכיתי יחד עם שאר הצוערים לפגוש את הרב עובדיה יוסף זצ"ל בבית הכנסת שצמוד לביתו רח' הקבלן 45 בהר נוף. הרב עובדיה דיבר לפני תפילת מנחה על חובת הרב בישראל להקל ולא להחמיר 'כח דהיתרא עדיף'. הוא חזר שוב ושוב על עיקרון זה והביא מקורות רבים מחז"ל, הראשונים והאחרונים כהרגלו בקודש. לימים מצאתי במאמרו על משנתו של ה'ישא ברכה' את הדברים הבאים: "בתלמוד בכמה מקומות אנו מוצאים את האימרה: 'כח דהיתרא עדיף' ומסביר רש"י 'שטוב להשמיענו כח דברי המתיר שהוא סומך על שמועתו ואינו ירא להתיר, אבל כח האוסר אין ממנו ראייה, שהכל יכולים להחמיר אפילו מספק ואפילו בדבר המותר". בהמשך דבריו פירט את הדרך להגיע לכך כפי שנראה בסוף.
במאמר זה הייתי רוצה להציע מספר קווים למשנתו של הרב עובדיה בנושא זה על פי הקדמתו ל'ביע אומר' ומקורות אחרים.

צוהר לדרך הלימוד של הרב עובדיה

בפתיחת ספרו הגדול 'ביע אומר', הרב עובדיה מזמין אותנו לבוא אל הקודש פנימה ופותח לנו צוהר מדרך הלימוד שלו. הרב עובדיה מציג שם י"ג עקרונות ללימוד תורה ולפסיקת הלכה. אמנם כל עיקרון בנוי על קודמו, אך כדי להבין את העיקרון הראשון יש צורך לצעוד בכל הדרך שצעד הרב עובדיה עד לעיקרון האחרון, רק כך ניתן לקבל תמונה שלמה של הבניין המפואר מן המסד ועד הטפחות.
עקב קוצר היריעה לא נוכל במאמר זה ללמוד את כל י"ג עקרונותיו של הרב עובדיה, אך ניתן לקבל את המאמר המלא בכתובת הדוא"ל שבתחתית המאמר. מכל מקום נתמקד במאמר זה בעיקרון העשירי: החשיבות ללמוד בספרי האחרונים ואחרונים האחרונים.

חשיבות הלימוד בספרי האחרונים

הרב עובדיה מאריך מאוד בעיקרון זה ואף חוזר עליו במקומות אחרים בכתביו, משום שנדמה שעיקרון זה היה חביב וחשוב אצלו: "והנה הרוצה לזכות לכוין לאמתה של תורה, להורות הלכה למעשה, בודאי שעליו לחפש היטב בספרי האחרונים ואחרונים אחרונים, אשר להם לנו לעינים ויהיה זריז

המשך המאמר של הרב ויטנברג מעמוד 4 <

המצרים להתעלל בעם ישראל, ולא לאנשים מסוימים, אלא אמר באופן כללי, יוצא שמי שהתנדב לעשות זאת לבניו הוא רשע שמגיע לו להיענש. הרמב"ן כמו גם הראב"ד (שם בהלכות תשובה) אינם סבורים כמו הרמב"ם, שאם נכונה טענתו אזי אדרבה, מי מהמצרים שנכנס לעשות את רצון השם בשעבוד של בני ישראל זכה בעצם במצווה... הרמב"ן מביא שני תירוצים. התירוץ הראשון: פרעה והמצריים לא התכוונו לקיים את רצון הבורא אלא התכוונו להגדיל מלכותם ולבסס את ביטחונם וזה על ידי שמשעבדים את ישראל "פן ירבה ופן יפרוץ", ופרעה עוד הגדיל לעשות והתגאה על הקב"ה.

התירוץ השני, שאומרים הרמב"ן והראב"ד, שהקב"ה ציווה רק להשתעבד בהם ואילו מצריים התעללו בהם על ידי הריגת בניהם ושעבודם הקשה מאוד, בלי לספק צרכיהם הבסיסיים בשל העבודה, ועל כך הקב"ה מעניש את מצרים. ומאותה סיבה אח"כ העניש את אשור ואת בבל שהגלו את השבטים והחריבו את בית המקדש הראשון, ונעלמו מעל פני האדמה.
מכאן למדנו שני דברים. האחד ברמה הלאומית, שהקב"ה אינו שוכח ולא סולח למי שמשעבד את בניו ומתעלל בהם, ובעזרת השם כמו בימים ההם גם בזמן הזה.
וברמה הפרטית צריך לדעת שאמנם הכול בהשגחה פרטית ואין דבר שקורה בעולם שהוא לא מאת

השם יתברך, אלא שהסיבה שאדם מקבל שכר או עונש הוא כפי הכוונה של האדם. אם עשה מצווה ושמח בשעת עשייתה שכרו גדול מאוד (כידוע בפירושים על הפסוק 'תחת אשר לא עבדת את השם אלקיך בשמחה'), ולעומת זאת כשעשה עבירה נידון על רמת הנאתו מהעבירה, ובלשון הרמב"ן (בראשית טו יד) על יהוא המלך שהרג את בית אחאב, "יען אשר הטיבות לעשות הישר בעיני ככל אשר בלבבי עשית לבית אחאב בנים רבעים ישבו לך על כסא ישראל. אבל אם שמע המצוה והרג אותו לשנאה או לשלול אותו, יש עליו העונש כי הוא לחטא נתכוון, ועבירה הוא לו".

שבת שלום ומבורך

כזה, הרס הזוגיות והמשפחה מובטח והם חסרי אחריות על הנישואין.

שלב שני: חשוב לזכור תמיד שהחיבור שלהם הוא מאת ה' וכל אחד הוא חלק מהשלם. אין מקום למאבקי אגו, אלא לשיתוף מידת הרחמים שתחזיר אותם למסלול הנכון שירומם אותם. לדוגמא: במקום לומר לפי מידת הדין: "אתה עושה מה שאתה רוצה ואכפת לך מהמשפחה שלך יותר ממני, אז גם לא אכפת לי מהמשפחה שלך", לברר: "איפה מקומי ביחס למשפחה שלך? מה הסיבה שנהגת כך כלפי כאשר...? אני רוצה לשתף אותך, איך הרגשתי מולך כשנהגת כך מול המשפחה שלך...". ביחס כזה, בן הזוג מכבד את עצמו, ונותן מקום גם לשני, כך שהשני מרגיש שרואים אותו. השני מרגיש שבעצם הברור ע"י **ששואלים אותו ממקום מתעניין**, מתייחסים אליו ורוצים לשמוע אותו. תחושה כזו מחזירה נראות בקשר ותחושת ביטחון ושייכות. כי הרי "רוצים לשמוע את דעתי, לשמוע אותי".

הנראות ההדדית הכרחית בנישואין. הניסיונות להבין ולהכיל במידת הרחמים, הם אלה שיאפשרו לחבר ולרומם את בני הזוג ולחזור לאידיאל = מידת הדין שקבעו, או שייצרו אידיאל חדש, עמוק ויציב יותר, בהתאם להתפתחותם, בעיקר מתוך מידת הרחמים.

האגו ובן הזוג מגן על עצמו, ע"י מדת הדין. הוא מתנהג במידה כנגד מידה ובאופן של ייקוב הדין את ההה.

לדוגמא של מידה כנגד מידה:
"אתה לא באת למשפחה שלי כש... ולכן גם אני לא מוכנה לבוא למשפחה שלך", "אני לקחתי את הילדים במקומך ואת הבטחת שתעשי את הכלים במקומי, אז אני לא מוכן עכשיו להדיח את הכלים...", "כמו שלא שאלת אותי אם אני מסכימה, גם אני לא שואלת אותך..."

דוגמא של ייקוב הדין את ההה:
"את צריכה לדעת שככה לא מתנהגים... אז עכשיו אלמד אותך לקח ואלה יהיו התוצאות של מה שעשית...". או: "אתה מתנהג כלפי בעליונות, כאילו אתה החכם שידוע הכל..אני דווקא לא אתחשב במה שאתה אומה..."

מצבים כגון אלה ויש קשים הרבה יותר, יש בהם מאבקי כוחות. הם נלחמים זב"ז והמלחמה מסלימה יותר ויותר, רק מפני שהם זקוקים להגן על עצמם ואינם מוצאים דרך ראויה לבטא את רגשותיהם ולחזור לאהבתם הראשונה ואף יותר.

לכן חשוב לשתף את מידת הרחמים. כיצד? בשלב ראשון: כל אחד מהם יעשה אתנחתא ואפילו גם אם רק אחד מהם, כדי לחשב מסלול מחדש ולבדוק לאן רוצים להגיע. מתוך הקשבה עצמית, מגיעים למסקנה שההמשך במידת הדין, יוביל לפירוק הקשר והתוצאה מי ישורונה. זו דרך שמובילה להתרסקות לא רק של הזוגיות, אלא גם של האדם עצמו. כל אחד מנסה להגן על עצמו, ע"י התקפת נגד, בבחינת: "תמות נפשי עם פלישתים". או: גם לי גם לך לא יהיה. באופן

בשבוע שעבר, עסקנו בשיתוף מידת הרחמים עם מידת הדין בנושאים מהותיים שהם גישת חיים של בני הזוג. הפעם נקרא על נושאים שהם לב לבנה של הזוגיות והם שזורים כמעט בכל רגע בחייהם. בני הזוג לא קבעו אותם כאידיאל חייהם, מפני שנוכחותם ברורה והכרחית בנישואין.

הפעם אתיחס **לצורך להיות נראה ושייך**. בזוגיות שיש בה אהבה, כל אחד מתייחס לשני בכבוד, באכפתיות ובהתחשבות בצרכיו הפיזיים, הנפשיים והרוחניים. התחושה שכן הזוג ראשון במעלה, מקנה להם נוכחות אוהבת שמייצרת אנרגיה חיובית ומטעינה את בן הזוג ברצון פנימי להעניק מעצמו לבן הזוג. כך יוצא שכל אחד חושב על זולתו ויוזם נתינה שמייצרת יותר ויותר אהבה. באופן כזה, בני הזוג מעמיקים את אהבתם. בזכות ההתייחסות ההדדית המכבדת, הם חיים **בתחושת ביטחון ושייכות רגשית** שאלה צרכים בסיסיים, בבניין ובהתפתחות האדם באופן אישי שמשפיע לטובה על הזוגיות ועל המשפחה. הביטוי בפועל הוא שיש ביניהם אחריות, הקשבה והתחשבות הדדית, אהבה ושמחה, בתחומי חייהם הרבים והמגוונים.

מה קורה כאשר קיימת תחושה ש"לא רואים אותי"? אז נוצרת פרשנות ש"אני לא חשוב לשני", "הוא רואה רק את עצמו", לא אכפת לו ממני" וכד'. תחושת השייכות והביטחון בקשר יורדת ואולי אף נעלמת. כתוצאה מכך נוצר מצב של הגנה עצמית מפני השני. "אם אני לא חשוב לה/לו, אני אתן מקום לעצמי. אם לא דואגים לי, אני אדאג לעצמי. מכיוון שאני לא נוכח בחיי בן הזוג, אני אנכיח את עצמי". מתוך כך עולה

יועצת אישית זוגית ומדרכת כלות

לתגובות ולשאלות וכן להצעת נושאים המעניינים אתכם -
esteravr@gmail.com
מאמרים נוספים בנושא זוגיות ניתן למצוא באתר מכון מאיר >

מזמור לאישה / יפה

מחפשת משמעות שתרם
מחפשת עוד ועוד שיעורים
מחפשת את הכוח לעקור הרים
שהרי נשים ניחנו בכוחות אדירים
(ויש מי שאמרו כי-)
צדקניות הן יותר מצדיקי הגברים!

וכי לא בזכותנו נגאלו ועתידין להיגאל?
וכי לא אנו העשויות כבר כרצון הא-ל?
וכי איננו ממלאות כבר בתי-מדרשות?
וכי איננו יודעות להתפלפל ולהקשות?
(גם אם לפעמים אנו שוכחות להחשות...)

הנה אני כה קרובה אל החרות הנחשקת
אל גילוי האניסוף במציאות המרתקת.
אל חזון הגאולה ממנו אני יונקת
ובתוך מסירות אין קץ לבת עמי הנאנקת
מביתי שלי אני הולכת ומתרחקת...

הבית? כן, זה הסיזיפי וחסר המעוף
הדורש יום יום עבודה, ללא סוף
ההופך את הסדר כל יום מחדש,
ונראה כאילו על עקביו דש...

כן. הוא ההופך את הסדר לערך מקודש!
והוא גאולת לימודינו בבתי המדרש!
הוא, מסתבר, לאישה - תמצית ההוויה
שנעשתה כרצון י-ה
לתרגם את רצונו לחיי היום יום
בטיפוח תמידי של מקום המקום.

כי הבית - לבית ישראל הוא היסוד
בהיותו הנצח שבתוך ההוד
ואכן, זהו אמנם היסוד...
ומה שהיה נדמה כ'תחתית'
הוא לעמנו - התשתית

שיחות הרצי"ה אורות התחיה ו

שיחות רבנו הרב
צבי יהודה הכהן קוק
על ספר אורות -
אורות התחיה חלק ו'
פרקים נגי'עב,
בעריכת הרב שלמה
אבינר

324 עמ', כ. קשה

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה
ב'דני ספרים' רח' אבן ישראל 3 ירושלים

מאירי

עלון ערוץ מאירי להורים ולילדים
כרשת לך לך השכ"ב

- איך נוסעים לקריית שמונה בקצרה? נוסעים פעמיים לקריית ארבע...
- למה חלב לא משחק כדורגל? כי הוא מחמוץ...
- הרגע הזה שאתה קולט שהעפרון שנגסת בשניעור, בכלל שאול מחבר...

פרשה מאירה

אמונה ודבקות במטרה

בפרשת לך לך מספר על מלחמת המלכים. המלחמה נערכה בין ארבעה מלכים לבין חמשה מלכים, וארבעת המלכים שהיו כל כך חזקים, נצחו את חמשת המלכים!

המלכים שנצחו לקחו בשבי את לוט, שהיה קרוב משפחתו של אברהם אבינו. אברהם אבינו לא נרתע ויצא לחלץ את לוט מהשבי! האם אברהם יצליח? הרי המלכים האלה כל כך חזקים ואכזריים!

התורה מספרת שאברהם אכן הצליח במשימתו. אברהם היה דבוק במטרה, ומסר את נפשו כדי להציל את לוט. האמונה של אברהם ודבקותו במטרה הועילו לו להצליח במשימה שנראית בלתי אפשרית.

נוכל ללמוד מכך גם לעצמנו. כאשר עומדת בפנינו משימה קשה, אבל חשוב לנו לבצע אותה, אם נדבוק במטרה ונאמין בכך שה' נותן לנו - בעזרת ה' נעשה ונצליח!

שאלות בפרשה

1. מי אמר לך "לך מארצך וממולדתך ומבית אביר"?
2. מי הצטרף לאברהם ושרה בדרך אל ארץ כנען?
3. האם אברהם הסכים לקחת שלל מלחמה ממלך סדום?
4. באיזה אירוע נפלה תרדמה על אברהם אבינו?
5. על איזו גזרה סיפר ה' לאברהם בברית בין הבתרים?
6. מה היה שמה של שפחת אברהם ושרה?
7. בן כמה שנים היה אברהם כאשר נולד ישמעאל?
8. מתי אברהם אבינו צחק?

חידת חדגא:

מצאו שנים-עשר עננים בפרשה!

חידת פולקע:

מצאו בפרשה שלושה משולשים!

מצאו 7 הבדלים!

יומלבי אדק מלך שלם הוציא לחם ויין
והוא כהן לאל עליון

יומלבי אדק מלך שלם הוציא לחם ויין
והוא כהן לאל עליון

המונות בפרשה

מצאו למה רומזות התמונות, מתוך הפרשה!

אבשלום לוחק

מגילת דוד 118

הרב שלמה אבינר

- אתה מכרח להתגבר ולעמוד בלחץ.
- זה לא רק לחץ מלוכלך. הוא שלח את עבדיו לשרף את שדותי.
- הבינותי. אני רוצה לגרם לך נזק. אמר לו שהוא יכל לבוא.
- תוך זמן קצר אבשלום הגיע, והשתחוה לפני.
- הקמתי אותו ונשקתי לו.
- נקמה שמעתי. ייטיב את דרכיו.

- כבוד המלך.
- שלום עליך ידידי ורעי, יואב שר צבאי.
- מלכי היקר. עברו כבר שנים, ואבשלום דוחק ולוחץ ברצותו להפגש איתך.
- אני יודע. אני אוהב אותו. אבל אני יכול לפגוש אותו, אחרי שהוא רצח את אחיו אמןון. אני יכול.
- זה יראה כמו הסכמה.
- אבל הוא לוחץ עלי.

המציאות הגשמית כולה היא רק נקודה קטנה, שעליה חלים השפעות של חזיונות גדולים לאין תכלית. והאדם, כשהוא משועבד אל הגשמיות, חושב הוא שהוא בא לאמתת המציאות, ובאמת הוא בא אל המיעוט היותר קטן, שמונע ממנו את האור של כל החזיונות... לגבי המשיג בקטנותו המציאות היא העיקר, ומתוך זה מצטמצם הכל ומתחשך, ולגבי הגדלות - החזיונות הם העיקר. והוא עולה ומתגדל ע"י שחרורו זה, שהוא מתעלה מהקוטן המצומצם אל הגודל המתרחב, ומתוך כך הוא בא להבחין מה הוא המציאות האמיתית, והנקודה המצומצמת בעצמה הרי היא מתעלה, ונשמתה ממלאה את ההקפים כולם. שמונה קבצים, ג. קנה

הרב שלמה אבינר

טלית שליח ציבור בעת קורונה

ולא פותח ארון הקודש, וכן הלאה. אבל זה מנהג חשוב עקב המציאות, שאנשים רבים אינם לובשים בגדים מכובדים. בשביל תפילה צריך בגד שבו עומדים מול אנשים חשובים, וקל וחומר שליח ציבור וכדומה.

ו. על כל פנים, אילו היו הנגיפים נדבקים בבגד היה האדם חייב להחליף בגדים כאשר הוא חוזר הביתה, מסופרמרקט ומכל אירוע צפוף.

ז. יש לתמוה על אנשים שמניחים יד על כתף חברו, נותנים יד (הרי אם אדם מקנח אפו, הנגיפים מגיעים גם ליד), מדברים פנים מול פנים בלי מרחק, אבל מטלית חוששים. לכן עלינו לרומם כבוד הטלית ולהשיב ימינו כקדם.

ש: האם בזמן קורונה, שליח ציבור צריך להתעטף בטלית של הציבור, או יש לחשוש שיידבק מאנשים אחרים?

ת: א. זו שאלה שיש להפנות לרופאים. בתורה ובגמרא לא כתוב קורונה. אבל כתוב בתורה "ורפא ירפא", שבענייני בריאות יש לפנות אל הרופאים, ומה שהם יאמרו זה מה שהתורה מצווה.

ב. הרופאים אומרים שהנגיף אינו שורד זמן רב על בגדים, שבאוויר הוא שורד חצי שעה, ובבגדים עוד פחות. לכן יש די זמן בין תפילה לתפילה.

ג. יתר על כן, וזו כבר לא רפואה אלא פיזיקה, במצב רגיל הנגיף לא נדבק בבגד מסיבה אווירודינמית. הנגיפים המיקרוסקופים צפים באוויר, וכאשר האדם מתקרב אליהם הוא דוחף את האוויר קדימה והם נסוגים לאחור, כמו שגרגירי אבק באוויר אינם נדבקים אלא אם כן הוא ירוץ במהירות.

ד. כמובן, אנו מדברים כאן על המצב הרגיל של אנשים שאינם חולים, ואינם נכנסים לבית הכנסת אלא בתו ירוק המעיד שקיבלו חיסון שלישי. לגבי אדם חולה, או אדם משתעל באוויר או מתעטש באוויר, יש כללים אחרים.

ה. אמנם אין חובה מוחלטת ששליח ציבור יתעטף בטלית, ולא בעל קריאה,

לב הפרשה

הרב חגי לונדין

נגד הזרם

השבת אנו נפגשים עם שתי דמויות - אברהם אבינו בפרשת השבוע ורחל אמנו שביום א' חל יום פטירתה. גם אברהם וגם רחל גדלים במקום המנוגד לדרך שבה הם מאמינים. לשניהם ישנה אפשרות להישאר היכן שהם, למצוא חן בעיני המסגרת החברתית והמשפחתית הטבעית. אולם שניהם פורצים דרך חדשה ומוכנים לשלם את המחיר. בשעה שהאדם חש זחוח ושלם - אין מוטיבציה להתקדם. יעקב אבינו קובר את רחל, ב"דרך אפרתה" על מנת שתבכה 'על בניה כי איננו'. ישנו בכי נצחי של רחל; מעבר לשמחה על הקיים חייבת גם להיות אי-שביעות רצון מתמדת מן המצב הנוכחי. במקביל, הציווי הראשון אל אברהם הוא 'לך לך'. היכולת של האיש היהודי ללכת נגד הזרם. לא להשלים עם האופנות העכשוויות אלא להכיר בחסרונות של המציאות, לבכות על המצב הקיים ולשאוף קדימה.

לקבלת דבר תורה שבועי מצולם ומשוכתב מהרב לונדין ניתן לשלוח הודעת וואטסאפ 0545753771; ניתן גם להזמין שיעורים והרצאות מהרב במספר הזה.

שליחתי הציבור שלכם

מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי? **איתנו אתם יכולים!**

- הפצה שבועית של עלוני פרשת השבוע ופרסום בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
- הדרכת מודעות בבתי הכנסת ובריכוזים דתיים
- דיוור ישיר בכל רחבי הארץ

הפקות מיוחדות:
ניצוב, קדם דפוס ודפוס איסוף ועיטוף מוצרים בניילון לפי הזמנה, הידוק בסיכות הכנסת אינסורטים לעלונים

לפרטים:
052-8908518 יוסי
b0528908518@gmail.com

יום לימוד נשים ימי שני | תשפ"ב במכון אורה

8:30 הרב אופיר פריד תפארת ישראל

9:45 הרבנית דינה ראפ פרקי מלכות דוד

11:00 הרב יהושע וידר מסיכת ישירים

12:15 הרבנית גאולה ניסים סוגיות בעין איה

14:00 הרב סוביאנו חומש בראשית

15:15 הרב אייל ורד אגדות חדר

16:30 הרב אריה מרזר מידות הראיה

17:45 הרב מאיר סוינר חיים של תורה נגשים אקטומאליים

ניתן להירשם ליום שלם או שיעורים בודדים כנפי נשרים 3

לפרטים והרשמה: 02-6528344